

Kpl 2.4 Poliitiikka
kansanterveyden
edistäjänä ja
terveydenhuollon
historiaa

- ▶ Terveyspolitiikka = julkinen, yksityinen ja vapaaehtoistoiminta, joilla on vaikutusta väestön terveyteen (mm. terveydenhuolto, koulutus, elinympäristö ja elintavat)
- ▶ Sosiaalipolitiikassa hyvinvointia pyritään ylläpitämään sosiaaliturvan keinoin
- ▶ Sosiaali- ja terveysministeriöllä on Suomessa ohjaus- ja valvontavastuu
- ▶ **Terveys kaikissa politiikoissa** -periaate = päätöksenteossa ja niiden toimeenpanossa tulee ottaa huomioon väestöön ja eri väestöryhmiin kohdistuvat terveyvaikutukset
- ▶ Terveyspolitiikka edellyttää kansainvälistä yhteistyötä

1800-luvun Suomessa

Terveydenhuollon haasteita

- Miljoonan asukkaan väestö asui hajanaisesti maaseudulla
- Kaupungistuminen alkoi
- Lääkärinavun saaminen vaikeaa
 - Piirilääkäreitä n. 30 kpl. & muutamia sotilaslääkäreitä
 - Sairaaloita vähän
 - Parturit, välskärit, lukkarit ja kätilöt tekivät myös hoitotoimenpiteitä
- Huono hygienia
- Puutteellinen ravitsemus
- Tartuntataudit yleisiä, esim. tuberkuloosi (eli "keuhkotauti")
- Suuri lapsikuolleisuus
- Nälkävuodet (1869-1870)
- Työkyvyttömät kiertelivät kerjäläisinä tai asuivat köyhäintaloissa

Yhteiskunnan ratkaisuja

- Lääkäreiden kouluttaminen
- Valistus ja tuberkuloosin vastaiset kampanjat
- Kansakouluasetus (1866)
- Asetus terveydenhoidon järjestämisestä (1869)
- Asetus terveydenhoidosta (1879)

1900-luvun Suomessa

Terveydenhuollon haasteita

- I Maailmansota (1914-1918)
- Itsenäistyminen (1917)
- Pula-aika (1930:lla)
- II Maailmansota (1939-1945)
 - Terveydenhuollon kehitys hidasta sotien seurauksena
- Suuret ikäluokat syntyivät

Yhteiskunnan ratkaisuja

- Lääkäreiden lukumäärä lisääntyi
- Keskussairaallaki & laki yleisestä terveydenhuollosta (1943) → sairaalaverkoston rakentaminen
- Laki terveystietoisarista, kättilöistä, sekä äitiys- ja lasten neuvoloista (1944) → lapsikuolleisuuden pieneneminen
- Maksuton kouluruokailu (1948)
- Kouluterveydenhuolto & kouluhammashoito kehittyivät
- Sairausvakuutuslaki (1964)
- Kansanterveyslaki (1972) → terveyskeskusten perustaminen
- Pohjois-Karjala projektin käynnistyminen (1972) → väestön terveyden parantuminen

2000-luvun Suomessa

Terveydenhuollon haasteita

- Väestön ikärakenne muuttuu
 - Huoltosuhde suurenee
 - Terveydenhuoltopalveluiden tarve ja kustannukset kasvavat
 - Verotulot vähenevät
- Elintapasairaudet lisääntyvät

Yhteiskunnan ratkaisuja

- Hoitotakuu (2005)
- Terveydenhuoltolaki (2011)
 - Hoidon valinnanvapaus lisääntyi
- Terveydenhuollon priorisointi
- Terveyspoliittiset tavoitteet WHO:n Terveys 21.vuosisadalla ohjelmasta
- Terveys 2015-ohjelma

TERVEYS 2015
KANSANTERVEYSOHJELMA

Terveydenhuoltopalveluiden nykyrakenne Suomessa

toimija	JULKINEN TERVEYDENHUOLTO	TYÖTERVEYSHUOLTO	YKSITYINEN TERVEYDENHUOLTO	KOLMANNEN SEKTORIN TOIMIJAT
	 <p>Perusterveydenhuolto</p> <p>Erikoissairaanhoito</p>			
"Maksaja"	Verovarot	Työnantajat	Asiakkaat	Vapaaehtoiset
esimerkki	Terveyskeskukset, keskussairaalat esim. Siilaisen terveysasema Pohjois-Karjalan keskussairaala	Työterveysasemat, esim. Joensuun työterveyshuolto	Lääkäri- ja hammaslääkäri-asetat esim. ITE, Suinuu	Järjestöjen toimintaa, esim. MLL, YAD, SETA, Kehitysvammaliitto